

Kas ikka keerata?

Keerake mella mitte tunni, vaid poole tunni kaupa

Õpetaja Laur soovitas Tootsile: «Kui sa ei jõua kogu rehkendust teha, tee pool!» Ja halvasti edasijõudvast mürsikust sai aja-pikkua igati lugupeetud pere-mees omal maal. Suuresti küll, nagu teame, tänu soodsale abielule rikka peretütrega.

See kirjandusklassikast pärit õpetussõna meenus, kui algas järjekordne üldrahvalik arutelu teemal, kas keerata kella ette või lükata taha või jätta ta hoopis rahule.

Kaks korda aastas osuti-pööramise vastaste põhiline argument on, et see põhjustab osal Eesti elanikkonnast kohastumisprobleeme, lisaks satutakse «võõraste» ajavõõndisse, pooldajate väiteks on kooskõla teiste Euroopa maa-de normidega, teiseks ei tule muuta sõiduplaane, kevadel ja sügisel on rohkem valget aega jne.

Euroopa uba

Kellaaja muutmise vajadus muutus aktuaalseks üle kümne aasta tagasi, kui avanes võimalus pääseda nn Vene (Moskva) ajast jälle Eesti aega. Nüüd on meil jälle võimalus käia oma jalga. Aga milles on siis eurooplaste asja uba?

Euroopa Liidus on leitud,

KOMMENTAAR

Ain Kallis

geograaf

et kevadine kellakeeramine on kasulik ainult üksi päevavalguse säästmiseks (nii suveaega kutsutaksegi – *Daylight Saving Time*). Aastast 1996 algab ELi liikmesriikides suveaeg märtsi viimasel pühapäeval kell 1 Greenwichi keskmise aja (GMT) järgi ning lõpeb oktoobri viimasel pühapäeval kell 1 GMT järgi.

ELi Nõukogu direktiiv kehtib kuni 2001. aasta 25. märtsini. Sellist ajapoliitikat kasutavad praktiliselt kõik Euroopa riigid.

Põhjus: «aja ühtsus on vajalik turu ladusaks funktsioneerimiseks ja transpordi ning side sujumiseks».

Ka Euroopa Liidu kandidaatmaad ning Türgi on kohustunud seda direktiivi täitma. Tuttavad Šveitsis ja Inglismaal pole küll tähele pannud diskussioone suveajast loobumise üle.

Kuna kaks aastat tagasi ütles Andres Tarand, et oleks kena valikküsitluse kaudu teha kindlaks rahva arvamus (Eesti Loodus nr 3, 1997), siis viisin läbi minireferendumi oma Tõravere kolleegide hulgas.

Arvamusi tuli seinast seinast: «Olen kaks korda aastas paar päeva uimane», «See on pseudoprobleem, selline kellakeeramine ei häiri mind üldse!», «Oh, peasi, et ei peaks kevadel vara tõusma!», «Talveaeg on me õige aeg!».

Kainestagem vodkaturiste

Astronoomist kalendri-spetsialist Mihkel Jõeveer mainis, et pidev kellakeeramine Helsingi ja Tallinna vahelisel praamil (erinevad ajad!) võib mõjuda kainestavalt vodkaturistidele.

Alguse juurde tagasi minnes – veel üks idee suveajaga kohanemisest pärineb «Kevadest».

Kui meie inimestel on raske uue ärkamisajaga kohe kohanedada, peaksime muutma kellaaegu mitte hoobilt tunni, vaid poole võrra (nimetame seda siis vastavalt kevad- või sügisajaks). Poole kuu pärast nihutame jälle osutit pool tunnikest.